

מונולוג עם שושנה ארבלי-אלמוזלינו

במעברה בבית-ליר עם אמא שלי והישיבה.
היה לנו חררי-שינה קטן וסלונצ'יק. נתן עבר או במרכז לישכות-העבודה (שרות-התעסוקה של היום). הוא בא למעברה, לגייס אותי להיות מרכזת מחלקת-הפועלות ברמת-גן. הוא הגיע לשם עם פעיל נוסף, שנפטר בינתיים. מרוע הוא פנה דווקא אליי כי היה כינוס של אחדות-העבודה. אני דרשתי, ככינוס הזה, שהמפלגה תגביר את פעילותה בקרב העולים מעיראק. זאת היתה הפעם הראשונה שנפ-

זה כואב לי יותר מכל. אין לך מושג, עד כמה אני מצטערת על כך. אני מצטערת על כך שהתחתנתי כליכך מאוחר, שלא הקדשתי די תשומת-לב לעצמי קודם-לכן. במקום זה — הקדשתי את כל המרץ ותשומת-הלב לאחרים.
הייתי רווקה עד גיל 39. עד אז פשוט התעסקתי רק בפוליטיקה. בחיים הציבוריים. ככה זה היה מגיל צעיר ביותר. לא היה לי זמן לחשוב על חיי הפרטיים. חשבתי שתמיד אשאר צעירה, נחמדה ותמיד יהיו כאלה

„כל-כך רציתי בילד, ולא יבולתי!“

גשתי עם נתן. הוא היה או נשוי. בוודאי.
לא כל-כך רציתי את התפקיד. היה לי קשה לנסוע כל יום לרמת-גן, לעזוב את המישפחה.
הייתי אז מאוד צעירה — בת 23 — וזה היה עול כבד. בסוף הצליחו לשכנע אותי.
היחסים ביני לבין נתן התפתחו ביחסי-עבודה, לא משהו מיוחד. אומנם

וקריירה מוצלחת. אני, לפחות. התחנתי בשלב מסוים ומצאתי חבר לחיים. יש כאלה שממשיכות לדהור, שוכחות להתחתן גם מאוחר יותר, ונותרות לבד, לבד, יחד עם הכדידות הנוראה הזאת!
מצאתי נחמה וסיפוק בחיים הצי-

שירוצו אחריי... לכן לא ראיתי בכלל לא. התמסרתי כולי לעבודה, ואת יודעת איך זה: ככל שאת מתקרמת יותר, והקריירה שלך פורחת יותר — יש לך פחות זמן, ואת נעשית ברגנית יותר.
האמת היא שנידננו לי מכל עבר,

ואם הרביק אותי בהתלהבות שלו לכדורגל, כשהשיג לי כרטיס למיש"חקהכדורגל נגד ברית-המועצות. אחרי זה כבר הפכתי לאוהדת-כדורגל מושבעת.

המירוץ הגדול התחיל!

בטיבעיות: „שושנה, תטעמי!“ היא, אגב, מגיעה בקושי למיסעדות.
הרכילות מספרת שבתום מיפגש חברתי בשבוע שעבר נעלמה סגנית שר-הבריאות. מה הסתבר? היא פשוט ניגשה למיטבח לשטוף כלים.
מהו „אני מאמין“ של המועמדת הפיבוריטית במירוץ לתפקיד שר-הבריאות על נושאי משרדה?
● הפלות: „אני הייתי מאלה שיוזמו את חוק ההפלות בכנסת. כדי למנוע הפלות בתנאים לא-היגייניים, פרימיטיביים. מי שיש לה כסף — ממילא עשתה את זה באופן פרטי. כך שזה נועד גם לשכבות הפחות מבוססות. מצד שני, אני לא קיצונית. אני בעד ועדה שתקבע מי כן ומי לא. אני לא יודעת אם זה שאין לי ילדים השפיע עליי, אבל בהחלט יכול להיות שכן. בעצם — כן! להיות אם זאת ברכה! מתנה! מישפחה גדולה — זאת חברות. עזרה הדדית בתוך המישפחה. לכן אני מבינה את הנשים שיש להן ילד אחד. והן רצות לבצע הפלה. למה? כדי שהילד לא ירמיע לקריירה...“
● זנות: „אני בעד הסדרת העסק, שהן תהיינה תחת פיקוח רפואי. אני מקבלת גם פניות רבות מאמהות על ההשפעה השלילית שיש לתופעה על ילדיהם. הנתקלים בזה בחצרות. יומתי על-כך הצעת-חוק. הוקמה ועדה בראשות השופטת הדסה בן-עיתו. זה עבר את אישורה של ועדת חוקה-חוק ומישפט — וזהו, זה נתקע. חבל. חבל מאוד.“
● בעיית האחיות: „אני הייתי אחת מאלה שתמכו בדרישותיהן. אני לא מסכימה עם אלה שאומרים שנוצרה להן תדמית שלילית. זוהי עבודה שוחקת, משכורות נמוכות, תנאים קשים. מעמד החברתי נשחק. לא מתייעצים איתן בתהליכים של קבלת החלטות. אני האוון הקשבת להן במשרד-הבריאות. איני מסכימה עם התדמית שנוצרה להן! צריכה להתקבל החלטה מינהלית שלנו. להעלות את מעמד האחיות. למשל! לא לבנות את המיקצוע רק על אקדמיזציה. אלא לבנות מסלול שיאפשר להן להתקדם. לתת להן הרגשת-שותפות.“
● המלחמה ב„רפואה השחורה“: „צריך לשמור על הרפואה הציבורית השינונית. אין צורך לחוקק חוקים נוספים בנושא. אלא לאכוף את הקיימים! (ראה המדור „בלי הרדמה“).“
● הקשישים בישראל: „בנושא הזה חלה הזנחה וחוסר מחשבה מספקת. צריך להכשיר כוח אדם סיעודי לספק בקשישים בארץ. להקציב לכך משאבים. חייבים לטפל בנושא הזה!“

ב יום שני שעבר, בשעה 6 בדיוק, נכנס שר-הבריאות מרדכי גור לפגישה קצרה עם ראש-הממשלה שימעון פרס בלישבת ראש-הממשלה. בחוגי-התיקשורת ידעו את תוכן השיחה, שנערכה בארבע עיניים. עוד בטרם נסתיימה, גור הודיע לפרס על כוונתו להתפטר מתפקידו עם קיום הרוטציה. שכן לא יוכל לכהן כשר בממשלה שהעומד-בראשה הוא יצחק שמיר. עוד לפני שהתחילה השיחה הקצרה, החל המירוץ. ישישה מועמדים מוזכרים כ„רצים“ לממשלה: עדי אמורא, נאוה ארד, רמי אדרי, אליהו שפיזר ושושנה ארבלי-אלמוזלינו.
הפיבוריטית בין השישה היא ארבלי-אלמוזלינו. המכהנת כסגניתו של גור. היא המועמדת של גור וזה, כמינהגו, אינו טורח להסתיר זאת. אלא יורה ישר למטרה.
גם במיקרה של קיזוז שרים בין המערך לליכוד (אם יוותרו הליברלים על שר, שיבוא במקומו של יצחק מודיע) קיימת האפשרות שארבלי-אלמוזלינו תיוותר כמס' 1 במישרד-הבריאות. בדרגת סגנית-שר.
ארבלי-אלמוזלינו — בת 60, ילידת העיר מוסול שבצפון עיראק, שהגיעה ארצה בגיל 19 בטיסה הבתליליגולית שעליה פיקד שלמה הילל — אינה עוטה ערפליקרב או ניסוחים מעורמלים. היא מבהירה את מצבי-העניינים תדו-חלקי: או שתמונה כמס' 1 במישרד, או שתפרוש! אין אפשרות נוספת. היא אשה לבבית, חמה, בעלת מראה פשוט. שויכה אותה בבדיחות על חטונה. חוותה העניינה לה תדמית אמורה מטעה.
בשיחה היא חשפה קורות-חיים מרתקים — מהמחצרת בעיראק, דרך חייה במעברה בארץ, תקופת היותה חלוצה בקיבוץ (שדה-נחום), ואחר כך נווה-אור שבמק-הירדן) וכלה בחשיפת חייה הפרטיים. על כאבה הגדול כאשר שנישאה מאוחר מדי ולא יכלה להיות לאם. ארבלי-אלמוזלינו מגדירה זאת כטעותה הגדולה ביותר.
היא אחת מהחבר'ה: אוהדת שרונה של הפועל תל-אביב בכדורגל, שולטת בטניס-שולחן („אני אלופת הכנסת! ניצחתי אמילו את יצחק רבין!“)
בשעת הארוחה היא לא הותירה, כמו רבים מעמיתיה, את הנהג במכונית, אלא הזמינה אותו שיצטרף אליה. הוא מרגיש איתה „חופשי-חופשי“. בעת הארוחה הגיש לה בשרים על האש ואמר לה

בין הבעל ויגאל אלון. אין לך מושג כמה אני מצטערת על כך!

כוריים, אבל זה לא זה. הייתי נותנת המון תמורת ילדים. אני מאוד אוהבת ילדים. כל ילד שאני רואה — עושה לי משהו.
בלי רומנטיקה
תן — זודה נחמה אמיתית. אשה לא יכולה לנהל קריירה מצליחה בלי בעל מבין, מתחשב. יש לי מזל מהבחינה הזאת.
נתן יודע אפילו לבשל. התבשיל האהוב עליו הוא גיווטיץ'.
עכבר בישלתי מאכלים עיראקיים מסורתיים. בייחוד אהבתי לעשות קובה.
היום? איפה! למי יש זמן? היום היחירי שאני מתפנה לעשות משהו במשקיהבית הוא יום השישי, אחרי העבודה במישרד.
אין לי עזרת-כית, פשוט לא מצאתי או אני עושה הכל לבד — כביסה, גיווץ, ניקויהבית — הכל.
את נתן היכרתי במיפגה. גרתי אז

כפרט המישפחה. כל הזמן שאלו: „מה יהיה?“
ב-1965 התחתנתי עם נתן אל-מוזלינו. בעל נהדר. באמת בעל נהדר, אבל אז כבר לא יכולתי להיכנס להריון. היה מאוחר מדי.
בתחילת הנישואין ניסיתי להיכנס להריון. כמה שניסיתי! אבל אמרו לי — את בגיל מבוגר מדי, גיל בעייתי. כליכך רציתי בילד! הייתי מוכנה אפילו לוותר על הקריירה הפוליטית שלי, לוותר על הכנסת.
יעצו לי לוותר על הרעיון ללדת. אמרו לי שאין לי סיכוי.
לנתן דווקא יש היתה התנגדות שאלר. אומנם, לא לו ילדים מנישואיו הקודמים, אבל הוא הבין לליבי. בהתחלה לא שמעתי לעצות וניסיתי, בכל זאת, להיכנס להריון. זה לא הלך.
אני מיעצת לכל הנשים שלא לחכות! שוסדכר בעולם לא שווה את זה!
כיום כבר אפשר לעשות את שני הדברים — לנהל חיימישפחה